

Почитувани претставници на граѓанските организации,

Ви благодариме на интересот за учество на Повикот до граѓанскиот сектор за придонес во подготвувањето на Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2021 година. Пополнетиот образец (заедно со прилозите, доколку ги има) доставете го до Одделението за соработка со невладини организации на Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, електронски на адреса nvosorabotka@gs.gov.mk со назнака **Иницијатива за ГПВРСМ 2021, до 23.9.2020 година**. Со доставување на образецот потврдувате дека се согласувате вашата иницијатива да биде објавена на веб страницата www.nvosorabotka.gov.mk.

Општи податоци за здружението / фондацијата

Име на здружението/фондацијата:

НВО Инфоцентар Скопје

ЕМБС (матичен број на правниот субјект според податоците во Централен регистар):

5903530, 25.6.2004 година

Седиште и адреса (улица, број, општина):

ул. Васил Главинов 3/4-2, Скопје

Застапник: Билјана Бејкова Јошеска

Интернет-страница: <http://nvoinfocentar.mk/>

Електронска пошта (e-mail): bbejkova@nvoinfocentar.org.mk

Телефонски број за контакт: 070311414

Лице за контакт: Билјана Бејкова Јошеска

Предлог- иницијатива за годишна Програма за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2021 година

Наслов на иницијативата:

Менување на Законот за локална самоуправа и хармонизација со други законски акти

Стратешки приоритет: (придонес - поврзаност со определен стратешки приоритет на Владата на Република Северна Македонија)

Програма на Владата на РСМ - Агенда 2024, Ред и правда

Приоритетна цел: (придонес - поврзаност со определена стратешка цел на Владата на Република Северна Македонија)

Програма на Владата на РСМ - Агенда 2024, Ред и правда, Власт најблиску до граѓаните

1. Иницијативата има за цел да придонесе кон подобрување на ефикасноста и транспарентноста на инспекцискиот надзор во надлежност на општините.
2. Иницијативата има за цел да придонесе кон поголемо вклучување на граѓаните во креирањето и спроведувањето локални политики.

Образложение: (Краток опис на иницијативата: причини за предлагање, предмет на уредување доколку се работи за закон или подзаконски акт и надлежен орган на државната управа)

1. Општините во државава немаат доволно капацитети (човечки, финансиски, техничко-технолошки) за да организираат ефикасна инспекциска служба на локално ниво. Речиси нема општина во која се пополнети сите предвидени инспекторски позиции, па оттаму, во некои општини постои практика еден инспектор да врши инспекциски надзор во повеќе области. Законската регулатива по која работат и постапуваат општинските инспектори е нехармонизирана, а неретко и противречна. Општинските инспектори се назначуваат од градоначалниците и ним директно им одговараат. Ова положба на инспекторите го прави нивниот интегритет ранлив на политички и бизнис влијанија и го зголемува ризикот од корупција. Ризикот од корупција веќе е голем заради фактот што општините, во исто време, се и даватели на услуги и вршат инспекциски надзор над тие услуги. Затоа, инспекторите често се наоѓаат во „маѓепсаниот круг“ на таквите политички и бизнис влијанија, од една и законите, граѓаните и јавниот интерес, од друга страна.

Оттука, разбирливо е што според истражувањето на јавното мислење, над 40% од граѓаните сметаат дека инспекторите во својата работа зависат од градоначалниците. Речиси исто толку граѓани сметаат дека општинските инспектори не се професионални и ефикасни, како и дека наместо да ги штитат граѓаните и јавниот интерес, ги штитат интересите на политичките и бизнис моќници. Жителите на Скопскиот регион, луѓето со високо образование и оние на возраст од 35 до 44 години, се најголеми застапници на тезата дека инспекторите се зависни од волјата на градоначалниците.

Имајќи ја предвид постојната ситуација и досегашните искуства потребно е да се изгради нов модел за локалните инспекциски служби (посебно за Скопје како целина, но и за другите општини – регионално организирање и др.) кој ќе им овозможи тие да бидат целосно независни, функционални и ефикасни во заштитата на интересите на граѓаните и на заедницата во целина.

2. Иако речиси сите општини практикуваат определени форми и механизми за консултирање и вклучување на граѓаните во креирањето и спроведувањето на локалните политики, тоа не е доволно и е потребно суштинско унапредување и интензивирање на овие практики. Јавните собири, јавните расправи, трибините, средбите со граѓаните и форумите се најчестите форми за директна комуникација меѓу локалните власти и граѓаните, но тие треба да бидат редовни, задолжителни и да не се организираат само на крајот на годината кога се донесуваат годишните програми и буџетите на општините.

Бидејќи месните заедници се основната и клучна алатка за директно вклучување на граѓаните на локално ниво, но тие во моментот не се правни субјекти, потребни се законски измени со кои ќе се унапреди нивниот статус.

Очекувани влијанија: (Кои се очекуваните влијанија од предлог-иницијативата)

1. Независни, функционални и ефикасни локални инспекциски служби во заштитата на интересите на граѓаните и на заедницата во целина.
2. Про-активната улога на локалните власти и месните заедници за поттикнување и охрабрување на граѓаните да земат директно учество во креирањето и спроведувањето на локалните политики.

Финансиски импликации: (Дали предлог-иницијативата предизвикува финансиски импликации? Ако има, дали потребните средства се обезбедени и од кои извори?)

Не може да се каже во овој момент. Делумно одговорот зависи и од правецот во кој ќе се движат реформите/ промените.

Прилози (со наведување на авторот на документот):

1. НВО Инфоцентар, <http://nvoinfocentar.mk/anketa-opstinsikite-inspektori-povekje-gi-stitat-monicite-otkolkku-gragajnite/>
2. НВО Инфоцентар, <http://nvoinfocentar.mk/istranzuvanje-opstinski-inspekckiski-nadzor-problemi-i-predizvici/>
3. НВО Инфоцентар, <http://nvoinfocentar.mk/aketa-golem-broj-gragjani-smetaat-deka-ima-korupcija-vo-opstinite/>
4. НВО Инфоцентар, <http://nvoinfocentar.mk/opstinite-nemaat-politiki-i-mehanizmi-za-antikorupcija/>
5. НВО Инфоцентар, <http://nvoinfocentar.mk/opstinite-krizata-transparentnosta-i-vklucuvanjeto-na-gragjanite/>
6. НВО Инфоцентар, <http://nvoinfocentar.mk/monitoring-na-vklucuvanjeto-na-gragjanite/>

23.9. 2020 година

Потпис на застапникот